

Španělsko obnovilo vyšetřování Izraelské špionáže pomocí spyware Pegasus

- editor007 | 6. května 2024

ŠPANĚLSKO: Španělský nejvyšší soud minulý týden rozhodl, že obnoví vyšetřování špionážních útoků na politiky. Na seznamu napadených osob je údajně i premiér Pedro Sánchez.

Španělská vláda před dvěma lety veřejně oznámila, že Sánchez byl špehován pomocí zpravodajského softwaru Pegasus. Údajně byli špehováni také ministryně obrany Margarita Roblesová, ministr vnitra Fernando Grande-Marlaska a ministr zemědělství Luis Planas.

Španělská vláda tehdy nespekulovala o tom, kdo za sledováním vrcholných politiků stojí. Média přesto informovala, že za útoky mohlo být zodpovědné Maroko.

Španělský nejvyšší soud začal incidenty vyšetřovat – v létě 2023 však původní vyšetřování ukončil. Při oznámení ukončení vyšetřování si soud stěžoval na naprostý nedostatek spolupráce ze strany Izraele. Izraelské úřady neodpověděly na opakované žádosti o pomoc, uvedl soud. Pegasus vyvíjí a prodává izraelská společnost NSO Group. Společnost tvrdí, že software prodává pouze vládním zákazníkům; vývoz podléhá licenční povinnosti.

Spolupráce s Francií

Jak informovala španělská média, soudce José Luis Calama nyní rozhodl o obnovení vyšetřování. Podnětem je zřejmě žádost francouzských orgánů, které rovněž vyšetřují možné útoky špionážního softwaru na vrcholné politiky – a také na novináře, právníky a další veřejné činitele. Mezinárodní skupina médií poprvé odhalila toto zneužívání v roce 2021 ve spolupráci s francouzskou neziskovou organizací Forbidden Stories a Amnesty International.

Francouzské úřady nyní chtějí zjistit, kdo za těmito útoky stojí – a doufají, že se jim to podaří ve spolupráci se Španělskem. Seznam obsahující stopy napadení nalezené na zařízeních byl údajně zaslán španělským úřadům a odborníci ve Španělsku se nyní chystají tento seznam porovnat se stopami, které sami našli. Španělští vyšetřovatelé mají v plánu sestavit mimo jiné i zprávu o dalších možných krocích.

Španělský ministr obrany Robles označil obnovení vyšetřování za “dobrou zprávu”.

Použití Pegasu proti španělským politikům bylo zjištěno při analýze jejich chytrých telefonů v roce 2022. Odhalení přišlo nedlouho poté, co experti na kybernetickou bezpečnost odhalili důkazy o útocích Pegasu na řadu katalánských politiků, právníků a novinářů.

Přínejmenším za některé z těchto případů byla zodpovědná španělská zpravodajská agentura CNI, která tvrdila, že k nim získala soudní povolení. Krátce poté, co se přiznala k provádění sledování, byla tehdejší šéfka zpravodajské agentury Paz Estebanová odvolána ze své funkce.

Vyšetřování v Polsku

Případy špehování, na nichž se podílel Pegasus, vyšly najevo i v dalších evropských zemích. V některých případech je za ně údajně zodpovědná vládnoucí strana. Například v Polsku údajně bývalá

vláda PiS špehovala opoziční představitele. Probíhá parlamentní vyšetřování – v letech 2017 až 2022 bylo údajně sledováno téměř 600 osob.

Ministr spravedlnosti Adam Bodnar toto číslo potvrdil, když minulou středu hovořil před parlamentem. “Je pro mě smutné, že i v této místnosti mluvím s lidmi, kteří se stali obětí tohoto systému,” řekl Bodnar dolní komoře parlamentu, Sejmu.

Bodnar neuvedl, kdo přesně byl špehován. V jednom známém případě byl smartphone bývalého opozičního lídra a současného poslance Evropského parlamentu Krzysztofa Brejzy několikrát infiltrován Pegasem během volebního roku 2019.

Minulý týden polský zpravodajský web Onet také informoval, že dva vojenští policisté byli špehováni pomocí Pegasu poté, co vznesli obvinění ze sexuálního zneužívání vůči nadřízeným. Mezi údaji, ke kterým hackeři získali přístup, byla i komunikace mezi policisty a jejich právníky.

Odborníci na lidská práva po celém světě používání špionážního softwaru dlouhodobě kritizují. Amnesty International ve své výroční zprávě zveřejněné minulou středu opět požadovala okamžitý zákaz vysoce invazivního spywaru, jako je Pegasus.

Zpracoval: Roman/tadesco.org

ZDROJ: <https://posteo.de/en/news/spain-reopens-investigation-into-pegasus-surveillance>